

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/7/2026
Identifikačné číslo spisu: 1323010101
Dátum vydania rozhodnutia: 01.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Klemanič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1323010101.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Klemaniča a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA, na neverejnom zasadnutí konanom 1. apríla 2026 v Bratislave, v trestnej veci obvineného C. W. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní menovaného podanom proti rozsudku Mestského súdu Bratislava I, sp. zn. B3-46T/10/2023, z 5. apríla 2024, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/80/2024, z 18. februára 2025

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného C. W. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Mestského súdu Bratislava I, sp. zn. B3-46T/10/2023, z 5. apríla 2024 bol obvinený C. W. uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že:

„dňa 19.05.2021 v čase okolo 11:00 hod v J. na O. ulici v smere na O. ulicu ako vodič osobného motorového vozidla značky OPEL CROSSLAND X, EČV: J. začal s motorovým vozidlom cúvať smerom od hnedej brány s označením L. piváreň k reštaurácii Á. J. G. v snahe vojsť do brány, v ktorej sa nachádza vchod do Á. J. G., pričom sa dostatočne nevenoval vedeniu vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, nakoľko pri cúvaní nespozoroval za svojím vozidlom chodkyňu S. Š., nar. XX.XX.XXXX a chodkyňu R. O., nar. XX.XX.XXXX, ktoré v tom čase prechádzali mimo priechodu pre chodcov šikmo cez vozovku O. ulice smerom k Á. J. G., kde v jazdnom pruhu vozovky O. ulice došlo k nárazu ľavej zadnej časti jeho motorového vozidla s nákupnou taškou na kolieskach, ktorú v tom čase ťahala po ľavej strane svojho tela poškodená R. O., čoho následkom menovaná poškodená stratila rovnováhu a v dôsledku straty stability padla na povrch vozovky, pričom strhla so sebou aj poškodenú S. Š., ktorá kráčala po jej pravej strane a ktorá taktiež stratila stabilitu a spadla na povrch vozovky, následkom čoho poškodená R. O. utrpela pomliaždenie ľavej polovice hrudníka, zlomeninu 5. rebra vľavo bez posunu úlomkov, pomliaždenie IV. prsta ľavej ruky s krvnou podliatinou a pomliaždenie oboch predkolení s krvnými podliatinami s nevyhnutnou celkovou dobou liečby nad 7 dní a poškodená S. Š. utrpela závažné poranenia hlavy a poúrazový opuch mozgu, v dôsledku čoho po dvojdňovej hospitalizácii v Nemocnici Ružinov dňa 20.05.2021 v čase o 15.45 hod. zomrela, čím obvinený ako

vodič svojím konaním porušil povinnosť uloženú mu v ustanovení § 4 ods. 1 písm. c) a v § 22 ods. 2, ods. 3 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to závažným spôsobom podľa § 137 ods. 2 písm. c) uvedeného zákona spočívajúcej v povinnosti venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke a povinnosť neohroziť pri cúvaní ostatných účastníkov cestnej premávky a povinnosť zaistiť si bezpečné cúvanie pomocou spôsobilaj a náležite poučenej osoby pri nedostatočnom rozhlade.“

Za to bol obvinenému C.M. W. podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona mu súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a stanovil skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky. Súd zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil obvinenému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 2 (dva) roky. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a. s., IČO: XX XXX XXX, so sídlom G. Q. X, J. škodu vo výške 1.777,52 € a poškodenej R. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, J. škodu vo výške 1.592,14 €. Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd poškodenú R. O. odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací na podklade odvolania obvineného a poškodenej rozhodol rozsudkom, sp. zn. 3To/80/2024, z 18. februára 2025 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obvinenému C. W. podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov, výkon ktorého podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 5. augusta 2024 podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky. Súd zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 5. augusta 2024 uložil obvinenému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 1 (jeden) rok. Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie poškodenej R. O. zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený C. W. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Romana Benedikoviča dovolanie s poukazom na údajné naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Obvinený v dovolaní v podstate namietal:

„Podľa aktuálnej judikatúry, nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin. Som stále toho názoru, že vzniknutá dopravná situácia nezakladá znaky skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý som bol uznaný za vinného, a to práve pre absenciu príčinnej súvislosti medzi mojím konaním ako vodiča motorového vozidla a úmrtím poškodenej S.Ž.J. Š.P., žiaden účastník cestnej dopravy nie je povinný predpokladať, že iný účastník cestnej dopravy poruší zákon.

V napadnutom rozsudku navyiac niet zmienky o tom, akou formou neobanlivostného zavinenia som sa mal trestného činu dopustiť, či formou vedomej, alebo nevedomej neobanlivosti, prípadne ak som nevedel, že svojím konaním môžem nebezpečenstvo následku - porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci som o tom vzhľadom na okolnosti a svoje osobné pomery vedieť mal a mohol. Preto aj konštatovanie odvolacieho súdu o tom, že primárnou príčinou, ktorá viedla ku vzniku dopravnej nehody, bol nesprávny spôsob jazdy a nedostatočné venovanie sa situácii na vozovke zo strany obžalovaného, keď po náraze môjho vozidla do vozíka poškodenej R. O., ktorá spadla na zem a pritom ako padla na zem, 'mohla' svojím telom narušiť stabilitu svojej matky - poškodenej S.Ž.J. Š.P., je nepochopiteľné, pretože v trestnom konaní pri uznaní viny osoby obžalovanej, závery ako 'mohla' nemajú svoje miesto. Vina musí byť preukázaná dôkazmi tzv. nepriestrelnými, stopercentne a bez akýchkoľvek pochybností, pričom ani vysoký stupeň pravdepodobnosti hraničiaci s istotou nepostačuje. Nemožno totiž vychádzať z dohadov a len možných verzí, ale bezpečne a nepochybné preukázaných, čo sa v tomto prípade určite nestalo.

Preto moje dovolacie námietky sú v podstate tie isté ako odvolacie. Bez primárneho porušenia ustanovení zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke oboch chodkýň by k žiadnej dopravnej nehode nedošlo.

Ku skutkovej vete výrokovej časti rozsudku súd konštatuje, že po tom, čo poškodená R.. O.Á. stratila rovnováhu a v dôsledku straty stability padla na povrch vozovky, 'strhla' so sebou aj poškodenú S.. Š.P.Ú.. Toto konštatovanie súdu o 'strhnutí' poškodenej S.. Š.P. poškodenou R.. O. nie je preukázané absolútne žiadnym vo veci vykonaným dôkazom, preto mi nie je vôbec zrejmé, prečo mi súd toto moje zavinenie vo vzťahu k vzniknutému následku, t. j. smrti poškodenej S.. Š.P., podstatné a rozhodujúce do subjektívnej stránky žalovaného trestného činu, imputoval. Znalecký posudok z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo č. 10/2022 síce konštatuje, že 'súčasne s najväčšou pravdepodobnosťou' došlo k styku tela poškodenej R.. O. s telom poškodenej S.. Š.P.; a ku kontaktu s vozidlom M. 's pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou' nedošlo; a všetky relevantné zranenia sú v dôsledku pádu na vozovku po vzájomnom kontakte oboch tiel.

Len pripomínam, že v trestnom konaní - trestnom procese je neakceptovateľné, aby sa skutkový stav a jeho závery opierali o tvrdenia o 'najväčšej pravdepodobnosti', pretože vina obžalovaného musí byť vždy preukázaná stopercentne na základe tzv. nepriestrelných dôkazov, bez akýchkoľvek pochybností a jednoznačne. Ani vysoká miera pravdepodobnosti hraničiacej s istotou na uznanie viny nestačí. Paradoxne, zo znaleckého posudku však v môj prospech vyplýva, že s najväčšou pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou k stretu môjho vozidla s poškodenou S.. Š.P. nedošlo. Avšak súd sa s touto skutočnosťou, a to mimoriadne významnou v tomto konaní, vôbec nezaoberal, nezaujal k nej žiadne relevantné stanovisko, hoci poškodená R.. O.Á. ako vo svojich vyjadreniach v prípravnom konaní, ale aj, a to hlavne, na hlavnom pojednávaní, stále uvádzala, že pri prechode cez vozovku sa s matkou nedržali a nevie, prečo padla aj matka, nepamätala si, čo robila tesne pred pádom. OČTK, ale ani súd sa nezaoberali myšlienkou, tiež možno 'pravdepodobnou', či 'najpravdepodobnejšou', že poškodená S.. Š.P.Á. sa jednoducho len zľakla, keď jej dcéra spadla na zem, a to bolo príčinou jej následného pádu na vozovku, zvlášť pri akceptovaní tvrdení poškodenej R.. O., že 93 - ročnej mamičke sa chodilo ťažšie a používala barlu. Aj toto len potvrdzuje záver, že ku kontaktu môjho vozidla s telom poškodenej S.. Š.P. nedošlo, resp. opak nie je ničím preukázaný, pričom podstatou dopravnej nehody, čo je 'crash', je kontakt, stret motorových vozidiel s inými subjektami ako účastníkmi cestnej premávky. Aj z vyššie uvedených dôvodov nemôžem rozhodne niesť trestnoprávnu zodpovednosť za smrť p. S.. Š.P., nakoľko táto mohla na vozovku spadnúť z iných rôznych dôvodov (zľaknutie, zatočenie hlavy 93-ročnej osoby...). O dopravnú nehodu by nemohlo ísť, ani keby vodič napr. silno zatrúbil a nejaký chodec vo vysokom veku sa zľakol, spadol na zem a utrpel zranenia. Imputácia môjho zavinenia, čo i len vo forme nevedomej nedbanlivosti je účelová, nepreukázaná, dôkazne neudržateľná, a teda nezákonná. Preto nemôžem niesť žiadnu zodpovednosť za smrť poškodenej S.. Š.P..“

Ďalej k právnej stránke veci uviedol: „V napadnutom rozsudku mi súd vytýka porušenie vodiča uvedené v ust. § 4, ods. 1, písm. c) a § 22, ods. 2, ods. 3 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Súd však zjavne podcenil porušenia povinností chodcov, vyplývajúcich im ako účastníkom cestnej premávky, uvedených v § 53 ods. 1, 3, 4 zákona o cestnej premávke, podľa ktorých chodec pri prechádzaní cez cestu je povinný prednostne použiť priechod pre chodcov...; chodci smú prechádzať cez vozovku mimo priechod pre chodcov len kolmo na os vozovky; a chodec sa musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva... K vyššie uvedeným zákonným povinnostiam súd zaujal stanovisko, že z uvedenej právnej úpravy nevyplýva povinnosť chodkýň použiť na prechod ulice len priechod pre chodcov, čo nevyklučuje možnosť prechodu cez cestu aj mimo vyznačeného priechodu. Nevyužitie možnosti použiť priechod pre chodcov podľa súdu náležite vysvetlila poškodená R.. O.Á., a to vyšším vekom matky, potrebou prejsť k reštauračnej prevádzke na druhej strane cesty. S týmto vysvetlením súdu absolútne nemôžem súhlasiť. Nie je na voľnom rozhodnutí chodca, či prejde vozovku cez priechod, alebo mimo neho. Zákonné ustanovenie § 53 ods. 1 cestného zákona hovorí o povinnosti prednostne použiť priechod pre chodcov, nie je to na ľubovôli chodca. Na mieste dopravnej nehody, resp. vo vzdialenosti cca 10 - 12 metrov sa priechod pre chodcov skutočne nachádza, tak bolo povinnosťou oboch chodkýň ho využiť, zvlášť za stavu, že poškodená S.. Š.P.Á. bola osobou vyššieho veku (93 rokov). Práve v záujme poškodenej R.. O. mala byť náležitá ochrana najmä svojej matky, využiť priechod pre chodcov. Toto je následne aj v súvisi s povinnosťou vodičov ako účastníkov cestnej premávky, ktorí ako znalí pravidiel cestnej premávky dôvodne môžu predpokladať a predvídať, že ak je v tesnej blízkosti priechod pre

chodcov, tak chodec, tiež znalý svojich zákonných povinností účastníkov cestnej dopravy, bude toto rešpektovať a prejde vozovku cez priechod pre chodcov. Žiaden z účastníkov cestnej premávky nie je povinný predpokladať a predvídať, že iný účastník cestnej premávky poruší zákon. To je nielen z aktuálnej judikatúry, ale aj logiky.

Preto mi doposiaľ nie je jasné, z akých dôvodov a na základe čoho som ako vodič motorového vozidla mal povinnosť predpokladať možnosť vzniku následku, ku ktorému aj prišlo, a to ani zavinením z nevedomej nedbanlivosti. Teda ako vodič z povolania som plne odôvodnene predpokladal a mal právo predpokladať, že prípadní chodci, ktorí by chceli cez vozovku prejsť, logicky využijú blízky priechod pre chodcov. K tomuto právnomu vysvetleniu a vyhodnoteniu mojej účasti na predmetnej dopravnej nehode a vyvodenia môjho zavinenia dopravnej nehody a s tým spojených následkov, je nevyhnutné prihliadať aj na závery znalca z odvetvia cestnej dopravy, W.. T.L.S., ktorý vo svojom znaleckom posudku ako jednu z príčin vzniku dopravnej nehody uviedol, že z technického hľadiska to bolo nesprávne správanie chodkýň mimo vyznačeného priechodu pre chodcov, šikmo, vzhľadom na pozdĺžnu os vozovky O. ulice a do jazdného pruhu vozovky O. ulice smerom k O.Č.W. ulici vstúpili chodkyne v čase, keď to celková dopravná situácia v úseku dopravnej nehody neumožňovala. Do vozovky O. ulice síce chodkyne vstúpili v čase, keď to celková dopravná situácia v mieste dopravnej nehody umožňovala, ale do jazdného pruhu vozovky O. ulice smerom k O.Č.W. ulici vstúpili v čase, keď to celková dopravná situácia v úseku dopravnej nehody neumožňovala. Chodkyne ma ako vodiča donútili vstupom do môjho jazdného pruhu k zmene rýchlosti, na vozidlo pred kontaktom s nákupným vozíkom reagovali oneskorene a boli to práve ony, ktoré mi ako vodičovi vytvorili kolíznú situáciu. Z toho všetkého je zrejmé, že obe chodkyne v jazdnom pruhu môjho vozidla doslova nemali čo robiť a svojim vstupom do môjho jazdného pruhu mi vytvorili náhlu a nepredvídateľnú prekážku.

Ak prvostupňový súd argumentuje 'určitou mierou spoluzavinenia chodkýň', na tomto mieste je nevyhnutné uviesť, že vyhodnotiť konanie chodca 'len' ako spoluzavinenie by nutne znamenalo, že aj bez prípadného istého konania chodkýň - osôb poškodených, by k vzniku dopravnej nehody aj tak isto iste došlo, muselo by teda dôjsť k primárnemu zavineniu zo strany vodiča. Avšak v mojom prípade, ak by chodkyne sami neporušili zákon o cestnej doprave a nevstúpili do jazdného pruhu môjho auta vtedy, keď im to dopravná situácia neumožňovala (znalec - technická príčina nehody), išli by cez vozovku po priechode pre chodcov, čo som predpokladal, tak k žiadnemu stretu môjho vozidla s nákupnou taškou poškodenej R.. O. by nikdy nedošlo. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX (MUDr. Š.W.) a č. XX/XXXX (MUDr. M.Č.T.) vyplýva, že poškodenie zdravia, zranenia, ktoré mali za následok smrť poškodenej S.. Š.P., vznikli s najväčšou pravdepodobnosťou výlučne v dôsledku pádu poškodenej na vozovku, čomu svedčí fakt, že všetky nálezy na tele zomrelej sa nachádzajú na pravej strane tela, vid'. citácia zo znaleckého posudku: 'Z charakteru a rozsahu zistených poranení vyplýva, že na telo menovanej pôsobilo vonkajšie tupé mechanické násilie, rôzne veľkou silou a prudkosťou, prevažne sprava... Na základe zistených skutočností možno teda predpokladať, že ku kontaktu zadnej časti nehodového vozidla M. s telom poškodenej s najväčšou pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote, nedošlo...' Tu treba zdôrazniť i nespochybniteľný fakt, že ľavá strana tela poškodenej S.. Š.P., teda tá, ktorá bola natočená k prichádzajúcemu vozidlu, nenesie stopy násilia. Pokiaľ ide o chodcov ako účastníkov cestnej premávky, tak tu treba uviesť, že chodec nemôže vyžadovať, aby bol chránený zákonom, keď porušuje on sám zákon a nemôže predpokladať, že budú aj ostatní účastníci dodržiavať pravidlá cestnej premávky a nemal by vytvárať kolízne situácie, na ktoré je vodič motorového vozidla nútený reagovať; chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť, ako je to aj v uvedenom prípade (s ohľadom na znalecký posudok a konštatovanie znalca), nakoľko dopravná situácia neumožňovala chodcovi bezpečne prejsť cez vozovku.

Hranice okolností, ktoré vodič môže, či nemôže predvídať, nemožno vymedzovať len v hypotetickej rovine (pretože potom by musel predvídať v podstate čokoľvek), ale je potrebné vždy vychádzať z existujúcich objektívnych okolností, vyplývajúcich z určitej dopravnej situácie, ktorá môže byť charakterizovaná celou radou faktorov, ako je určité miesto, povaha komunikácie, správanie ďalších účastníkov cestnej premávky a pod. Takéto okolnosti potom vodič vníma svojimi zmyslami a môže ich hodnotiť podľa svojich vodičských znalostí a iných subjektívnych dispozícií. V tomto bode si dovoľujem poukázať na skutočnosť, že som sa v rámci svojich možností plne venoval vedeniu motorového vozidla, v rámci vedenia motorového vozidla vykonával výlučne iba vedenie motorového vozidla a sledovanie

situácie v cestnej premávke pomocou sledovania kamery, spätných zrkadiel, ako aj obrátenie tváre, teda očí a zraku do zadnej časti vozidla, nemožno teda konštatovať, že by som ako vodič v rámci svojich možností (bez intervencie inej osoby) nesledoval situáciu v cestnej premávke a koridor smerovania motorového vozidla. O tomto svedčí aj skutočnosť, že som okamžite po kontakte kolesa motorového vozidla s cudzím predmetom motorové vozidlo zastavil a zabránil tak jeho kontaktu s osobou. Mám teda za to, že moje konanie, ako aj okamžitá reakcia na kontakt s nákupným vozíkom, nákupnou taškou, nemohli byť v príčinnej súvislosti so zranením, ktoré spôsobilo smrť inej osoby.“

Obvinený C. W. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, po vyslovení porušenia zákona v jeho neprospech, zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a oslobodil ho spod obžaloby, prípadne vec vrátil odvolaciemu súdu a prikázal, aby súd vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol:

„K dôvodom, ktoré odsúdeného viedli k podaniu dovolania, uvádzam, že tieto sú založené výlučne na zistení a posúdení skutkového stavu. Dovolací súd však nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť), bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať. V rámci tohto dovolacieho dôvodu totiž môže dovolací súd len posudzovať, či súdy nižšieho stupňa na pevne a nemenne zistený skutkový stav, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.“

Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného C. W. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila aj poškodená, ktorá uviedla v podstate nasledovne:

„Dovolanie odsúdeného formálne označuje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len 'Trestný poriadok'), avšak z obsahu dovolania je zrejmé, že odsúdený sa domáha najmä prehodnotenia skutkových zistení, spôsobu hodnotenia dôkazov a vyvedenia iných skutkových záverov. Takýto postup v dovolacom konaní nie je prípustný. Dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu. Súd prvého stupňa ako aj odvolací súd sa skutkovými okolnosťami dopravnej nehody podrobne zaoberali a svoje závery riadne a presvedčivo odôvodnili. Hodnotili dôkazy jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach v súlade s § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Ich závery sú vzájomne konzistentné, logické a opierajú sa o objektívne dôkazné prostriedky, najmä o znalecké posudky z odboru cestná doprava a z odboru zdravotníctva, odvetvie súdne lekárstvo, ako aj o kamerový záznam zachytávajúci priebeh dopravnej nehody.

Argumentácia odsúdeného v dovolaní predstavuje iba opakovanie jeho obhajoby pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní. Zameriava sa na selektívne spochybňovanie jednotlivých dôkazov, prípadne na predkladanie ničím nepodložených hypotéz o alternatívnom priebehu nehody. Takéto námietky však nie sú dovolacím dôvodom, pretože nesmerujú proti právnemu posúdeniu skutku, ale proti skutkovým zisteniam, ktoré dovolací súd nie je oprávnený revidovať. Právna kvalifikácia konania odsúdeného je správna. Zo skutkového stavu, tak ako ho ustálili súdy oboch stupňov, jednoznačne vyplýva, že konanie obvineného naplnilo všetky znaky prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len 'Trestný zákon'). Odsúdený porušil svoje zákonné povinnosti pri cúvaní s motorovým vozidlom, čím vyvolal nehodový dej vedúci k smrteľnému následku.

[K absencií príčinnej súvislosti a (ne)priameho kontaktu] Ako bolo v priebehu konania jednoznačne preukázané, priebeh dopravnej nehody mal charakter tzv. 'domino efektu', pri ktorom každé následné konanie a následok bezprostredne nadväzovali na predchádzajúci impulz vyvolaný odsúdeným. Konanie odsúdeného, konkrétne cúvanie bez dostatočného venovania sa vedeniu motorového vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, bolo podmienkou sine qua non celého nehodového deja, ktorý sa

skončil smrťou S.. Š.. Zo skutkových zistení vyplýva, že odsúdený pri cúvaní narazil do nákupnej tašky na kolieskach, ktorú viedla poškodená (dcéra S.. Š.P.). Tento náraz spôsobil jej pád, v dôsledku čoho došlo k styku jej tela s telom S.. Š. (matky), ktorá kráčala po jej pravej strane. Zosnulá následne spadla na vozovku a utrpela zranenia, ktorým v nemocnici podľahla. Záver o príčinnej súvislosti medzi konaním odsúdeného a smrťou poškodenej bol jednoznačne potvrdený znaleckým posudkom z odboru zdravotníctvo, odvetvie súdne lekárstvo č. XX/XXXX a č. XX/XXXX z 8. apríla 2022, ktorý bol vypracovaný znalcami z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo C.. G. M., G.. S. C.. I. Š.W., G.. (ďalej len 'súdoznalecký posudok'), ktorý konštatoval, že smrť S.. Š. je v priamej kauzálnej súvislosti s poraneniami utrpеныmi pri predmetnej dopravnej nehode. Z uvedeného súdoznaleckého posudku vyplýva, že motorové vozidlo vedené odsúdeným narazilo do kolieskového vozíka, ktorý viedla poškodená, čím došlo k jej pádu a aj styku jej tela s telom S.. Š., ktorá v tom čase kráčala po pravej strane poškodenej. 'To viedlo k pádu S. Š. smerom doprava na tvrdý povrch vozovky so vznikom poranení pravej strany tela - hrudníka, hornej a dolnej končatiny a najmä k vzniku závažných zranení hlavy,' (str. 25 súdoznaleckého posudku). Opakované poukazovanie odsúdeného na absenciu kontaktu vozidla s telom S.. Š. nie je legitímne, nakoľko zo súdoznaleckého posudku explicitne vyplýva, že smrť S.. Š. je v priamej príčinnej súvislosti s poraneniami tela, ktoré utrpela pri dopravnej nehode (str. 26 súdoznaleckého posudku). Tvrdenie odsúdeného, že jeho konanie nebolo príčinou udalosti vedúcou k smrti S.. Š.P., je teda v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním a nemožno mu priznať žiadnu právnu relevanciu. V danom prípade bola práve neopatrná jazda odsúdeného tým iniciujúcim momentom, ktorý spustil reťaz udalostí vedúcich k tragickému následku.

[Spochybňovanie skutkových zistení] Odsúdený vo svojom dovolaní opakovane napáda spôsob, akým súdy nižšieho stupňa a znalci formulovali svoje závery, konkrétne používanie výrazov ako 'mohla' alebo 'stopercentné' preukázanie viny. Takáto argumentácia však vychádza z nesprávneho pochopenia zásad hodnotenia dôkazov a požiadaviek kladených na dokazovanie v trestnom konaní. Špekulácie odsúdeného o údajných príčinách pádu zosnulej (napr. jej 'zľaknutie' alebo 'náhle zatočenie hlavy') sú čisto hypotetické a neboli podložené žiadnym vykonaným dôkazom. Naopak, skutkový záver, že k pádu došlo v dôsledku strhnutia poškodenej po náraze odsúdeného do jej nákupnej tašky, je plne podporený dôkazmi. Z uvedeného vyplýva, že námietky odsúdeného týkajúce sa jazykových formulácií znaleckých záverov a ich domnejšej 'neurčitosti' nepredstavujú dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pretože nesmerujú k právnemu posúdeniu skutku, ale k opätovnému spochybňovaniu skutkových zistení, ktoré už boli riadne preskúmané súdom prvej a aj druhej inštancie.

[K údajnému spoluzavineniu poškodenej a S.. Š.] Odsúdený sa v dovolaní snaží zmierniť svoju trestnoprávnu zodpovednosť tvrdením, že poškodená a S.. Š. údajne porušili svoje povinnosti chodkýň tým, že nerešpektovali priechod pre chodcov. Táto argumentácia je však z nášho pohľadu zavádzajúca, nerešpektuje vykonané dokazovanie a súdy nižších stupňov sa s ňou správne a vyčerpávajúco vysporiadali. Zo všetkých uvedených dôvodov je zrejmé, že primárnou a rozhodujúcou príčinou vzniku dopravnej nehody bolo konanie odsúdeného. Konanie poškodenej a S.. Š. ku vzniku škodlivého následku neprispelo, a už vôbec nie spôsobom, ktorý by mohol viesť k vylúčeniu alebo zníženiu trestnej zodpovednosti odsúdeného.“

Napokon poškodená poukázala na závery súdnej praxe k problematike preukazovania miery zavinenia jednotlivých účastníkov dopravnej nehody, a to konkrétne citáciou nasledovných rozhodnutí: R24/1987; Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 5Tz 145/98, zo 7. januára 1999 (SR č. 4/1999 rozhodnutí č. 55); Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 7Tz 247/2000, zo 14. novembra 2000; R25/1987; SR č. 5/1995, rozhodnutí č. 122; SR č. 5/1997, rozhodnutí č. 81; R69/1998; Podľa právnej vety uznesenia Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 3Tz 182/2001, zo 6. septembra 2001, publikovanej v Sbíрке soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. Rt 43/2002; uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 3Tz 317/2001, z 27. februára 2002; Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 7Tdo/234/2010, z 31. marca 2010; judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8Tz/34/1994, z 1. marca 1995, Rt 7/1995.

Poškodená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, alternatívne, aby dovolanie zamietol podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.

+++

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku) prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na podanie dovolania (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dôvody dovolania nie sú splnené.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktno obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Ustálenie záveru o naplnení, či nenaplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu vždy podlieha

rozboru dôkaznej situácie a okolností prípadu, pričom postup podľa § 119 ods. 1 Trestného poriadku (čo je tak isto kategória procesného práva) ukladá povinnosť dokazovať v trestnom konaní najmä:

- a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu,
- b) kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok,
- c) závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania,
- d) osobné pomery páchatel'a v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia,
- e) následok a výšku škody spôsobenú trestným činom,
- f) príjmy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie posúdenie trestnosti činu a tiež uloženie trestu v rozpore s § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod..

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili sudy nižšej inštancie, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce sudy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Bezprostredným následkom uplatnenia nesprávnych dovolacích námietok je to, že podané dovolanie je v prevažnej časti len ďalším odvolaním a formulovaním obhajobných tvrdení, s ktorými sa tomu zodpovedajúcim spôsobom vysporiadali riadne a adekvátne už súd prvého stupňa v spojení s odvolacím súdom. Tým je súčasne vylúčená akákoľvek polemika viažuca sa k údajnej nepreskúmateľnosti alebo arbitrárnosti dovolaním napadnutého rozsudku.

Obvinený v dovolaní namietal, že vzniknutá dopravná situácia nezakladá znaky skutkovej podstaty trestného činu, a to pre absenciu príčinnej súvislosti medzi jeho konaním ako vodiča motorového vozidla a úmrtím poškodenej S. Š., poukazujúc na to, že „žiadan účastník cestnej dopravy nie je povinný predpokladať, že iný účastník cestnej dopravy poruší zákon“.

K tomu najvyšší súd uvádza, že príčinná súvislosť je rovnako obligatónnym znakom skutkovej podstaty trestného činu, ako konanie a následok (resp. iné znaky skutkovej podstaty).

Podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona musí byť medzi konaním páchatel'a a následkom na ľudskom tele preukázaná príčinná súvislosť, teda že k usmrteniu poškodeného došlo práve konaním páchatel'a.

K námietke obvineného, podľa ktorej nemal povinnosť predpokladať porušenie právnych predpisov zo strany poškodených, najvyšší súd uvádza, že je síce pravdou, že od vodičov tiež nemožno požadovať, aby predvídali vždy od druhého účastníka dopravy možné porušenie pravidiel cestnej premávky a z toho následne príčinnú súvislosť vedúcu k dopravnej nehode (k tomu porovnaj B 23/3/1971). Napr. nemožno požadovať od vodiča, aby predvídal, že auto, ktoré ho tesne mŕňa, náhle zmení smer do kolízneho kurzu s ním, pričom toto možno požadovať iba za situácie, že vodič má dostatok času, aby sa porušeniu pravidiel druhým účastníkom cestnej premávky prispôbil.

Taktiež, osoba nie je zodpovedná za trestný čin usmrtenia podľa § 149 Trestného zákona, ak následok bol vyvolaný nevypočítateľným a neodvrátiteľným konaním poškodeného (k tomu primerane porovnaj R 2858/1927). Takáto situácia by nastala napr., ak by chodec stál na prechode pre chodcov, semafor ukazoval zelenú pre autá, pre daného chodca červenú a chodec v čase, keď už vodič nie je schopný prípadnej zrážke zabrániť, vstúpi na vozovku.

Aj podľa rozhodnutia R 5182/1935 platí, že vodičovi motorového vozidla nemožno dávať za vinu nedbanlivosť spočívajúcu v tom, že nepredvídal, že mu môže z oproti idúceho povelu niekto skočiť priamo do jeho vozidla.

Uvedené právne závery sa však na posudzovaný prípad nevzťahujú. Zo skutkových zistení súdov nižších stupňov vyplýva, že obvinený porušil viacero povinností vodiča vyplývajúcich z pravidiel cestnej premávky, a to povinnosť venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke, povinnosť neohroziť pri cúvaní ostatných účastníkov cestnej premávky, ako aj povinnosť zabezpečiť si bezpečné cúvanie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby v situácii, keď nemal dostatočný rozhľad. Súdov zároveň zistili, že obvinený na prítomnosť chodkýň reagoval oneskorene. Ako bolo uvedené vyššie, zásada, podľa ktorej vodič nie je povinný predvídať porušenie pravidiel cestnej premávky zo strany iných účastníkov, neplatí absolútne. V konkrétnych dopravných situáciách je vodič povinný prispôbiť svoje konanie tak, aby bol schopný reagovať aj na také správanie ostatných účastníkov premávky, ktoré síce nie je v súlade s pravidlami cestnej premávky, avšak vzhľadom na okolnosti prípadu nie je nepredvídateľné. Práve možnosť obvineného prispôbiť svoje konanie vzniknutej situácii, vyplývajúca z priebehu dopravnej nehody, ktorú detailne vyjadril odvolací súd na str. 11, znemožňuje bez ďalšieho vzťahovať tento princíp na posudzovaný prípad.

Naopak, pre aktuálne prejednávaný prípad je najrelevantnejším záver NR 11Tz 61/1989, podľa ktorého: „Je daná príčinná súvislosť medzi porušením pravidiel cestnej premávky vodičom a zranením (príp. inou ujmov) poškodeného, pokiaľ síce nedôjde k priamemu stretu vozidla páchatel'a s telom (vozidlom) poškodeného, ale škodlivý následok vznikne v dôsledku obrannej reakcie poškodeného na stav bezprostredného ohrozenia, vyvolaný obvineným.“ V citovanom prípade bola situácia veľmi obdobná posudzovanej veci, keďže tam súd konštatoval, že: „poškodená, aby zamedzila stretu s cúvajúcim vozidlom, odskočila a v dôsledku toho spadla a utrpela zranenie. Je nepochybné, že nezabezpečeným cúvaním vozidla bola ohrozená, a že týmto konaním obvinený porušil konkrétne ustanovenie pravidiel cestnej premávky. S týmto zavineným porušením pravidiel cestnej premávky obvineným bol potom v príčinnej súvislosti vznik zranenia poškodenej ako následku, resp. účinku jeho konania.“

K tomu najvyšší súd dodáva, že ak obvinený namieta absenciu niektorého zo znakov objektívnej stránky trestného činu (príčinnej súvislosti), tak je potrebné uviesť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže napĺňať ani poukaz na to, či bol, alebo nebol v konaní preukázaný niektorý zo znakov skutkovej podstaty trestného činu. Tu si treba uvedomiť, že zistenie a konštatovanie naplnenia, či nenaplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu patrí medzi okolnosti podliehajúce normám procesného práva a vykonáva sa v rámci dokazovania tak, ako predpokladá § 119 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.

Preto nemôže najvyšší súd v rámci už tretej inštancie preskúmať, či bol alebo nebol naplnený niektorý znak objektívnej stránky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu. Ak by sa tak stalo, najvyšší súd by neprípustne zasahoval do priebehu dokazovania jeho opätovným prehodnocovaním a iným hodnotením skutkových zistení, ako to učinili súde nižších stupňov (R 3/2011). Pochybenia skutkovej povahy v podstatných okolnostiach môže účinne namietať len minister spravodlivosti výlučne uplatnením dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku formou dovolania ministra spravodlivosti (R 14/2015 - III.).

Aj v takom prípade sa aplikuje záver judikovaný v zmysle R 45/2017, podľa ktorého tzv. ministerské dovolanie podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku podané pre nesprávne zistenie skutkového stavu v podstatných bodoch na základe vykonaných dôkazov musí čo do jeho obsahovej kvality spĺňať

požiadavku konkretizovania nesprávnosti úvah, ktorými sa súd spravoval pri hodnotení namietaných dôkazov v rámci § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Iba taká chyba môže byť spôsobilým podkladom pre zrušenie napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom. Ak sa dovolateľ obmedzí na výpočet vykonaných dôkazov, alebo uvedenie len ich vlastného hodnotenia, je takto podané dovolanie (napriek skôr zmienenej, a to pomerne zásadnej odlišnosti v osobe dovolateľa) potrebné odmietnuť ako zrejme nedôvodné postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd opakovane poznamenáva, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - vid' veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Ak by sa tak stalo, najvyšší súd by neprípustne zasahoval do priebehu dokazovania jeho opätovným prehodnocovaním a iným hodnotením skutkových zistení, ako to učinili sudy nižších stupňov. Rešpektujúc ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku možno uzatvoriť, že argumentácia obvineného formulovaná v dôvodoch dovolania nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani žiadny iný).

V ďalšej časti dovolania obvinený namieta neurčitosť záverov vyjadrených formuláciou, že k „strhnutiu“ poškodenej S.. Š. došlo „s najväčšou pravdepodobnosťou“, pričom podľa jeho názoru na takto formulovaných záveroch nemožno založiť jeho trestnú zodpovednosť. K tomu najvyšší súd uvádza, že sudy nižších stupňov na základe vykonaného dokazovania dostatočne a presvedčivo objasnili priebeh dopravnej nehody, a to vrátane vylúčenia iných možných príčin pádu poškodenej, napríklad jej samovoľného pádu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje najmä na odôvodnenie rozsudku okresného súdu na str. 6, kde sa súd s uvedenou otázkou dostatočne vysporiadal.

V súvislosti s námietkou obvineného, týkajúcou sa spoluzavinenia poškodených, najvyšší súd uvádza, že uvedeným sa už taktiež zaoberali sudy nižších stupňov a na tomto mieste opakovane dodáva, že takéto námietky nespĺňajú obsahové znaky dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani žiadneho iného), keďže v skutočnosti nesmerujú proti nesprávnemu právnomu posúdeniu skutku, ale proti spôsobu hodnotenia dôkazov a k skutkovým zisteniam, ku ktorým dospeli sudy nižších stupňov.

Objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu, konkrétne príčinná súvislosť medzi konaním obvineného a následkom v podobe smrti poškodenej, bola súdmi nižších stupňov, aplikujúc judikatórne závery, daná aj napriek nesprávnemu správaniu sa poškodených (prechádzanie cez vozovku mimo vyznačeného priechodu pre chodcov, šikmo vzhľadom na pozdĺžnu os vozovky a vstup do jazdného pruhu v čase, keď to dopravná situácia nedovoľovala). Rovnako na tom nič nemení ani skutočnosť, že medzi motorovým vozidlom obvineného a telom poškodenej S.. Š.G. nedošlo k priamemu stretu. Obvinený totiž sám porušil povinnosti v zmysle § 4 ods. 1 písm. c) a § 22 ods. 2, ods. 3 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Najvyšší súd preto konštatuje, že námietky obvineného sú nedôvodné. Sudy dostatočne a presvedčivo odôvodnili, čo bolo primárnou príčinou vedúcou k vzniku dopravnej nehody a na tieto závery najvyšší súd odkazuje.

Obvinený v dovolaní ďalej namietal aj to, že v napadnutom rozsudku absentuje vyjadrenie k tomu, akou formou nedbanlivostného zavinenia sa mal trestného činu dopustiť. K tomu najvyšší súd poukazuje na str. 7 odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd výslovne uviedol, že z hľadiska subjektívnej stránky vyhodnotil konanie obvineného ako nedbanlivostné v zmysle § 16 písm. a) Trestného zákona, teda ako konanie spáchané z vedomej nedbanlivosti.

Podľa § 16 písm. a) Trestného zákona trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí.

Pokiaľ ide o subjektívnu stránku skutku, konanie obvineného je zrejme aj zo skutkovej vety vyjadrenej v

časti: „obvinený ako vodič svojím konaním porušil povinnosť uloženú mu v ustanovení § 4 ods. 1 písm. c) a v § 22 ods. 2, ods. 3 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to závažným spôsobom podľa § 137 ods. 2 písm. c) uvedeného zákona spočívajúcej v povinnosti venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke a povinnosť neohroziť pri cúvaní ostatných účastníkov cestnej premávky a povinnosť zaistiť si bezpečné cúvanie pomocou spôsobilaj a náležite poučenej osoby pri nedostatočnom rozhlade.“

Najvyšší súd uzatvára, že skutková veta rozsudku jednoznačne opisuje konkrétne konanie obvineného, ktoré napĺňa znaky objektívnej aj subjektívnej stránky trestného činu. Toto konanie obvineného je dostatočne a presvedčivo vyjadrené aj v odôvodnení rozsudku prvostupňového súdu na strane 5 až 7 a v rozsudku odvolacieho súdu na strane 9 až 13, pričom právna kvalifikácia skutku plne zodpovedá skutkovým zisteniam súdov.

Nakoľko predmetom dovolacieho prieskumu je konanie obvineného spočívajúce v spáchaní prečinu, z hľadiska materiálnych znakov skutkovej podstaty dotknutého prečinu platí, že na vyvodenie trestnej zodpovednosti voči páchatelovi musí byť jeho konaním naplnený aj materiálny znak (materiálny korektív), spočívajúci v miere závažnosti vyššej než nepatrnej (vyjadrený v § 10 ods. 2 Trestného zákona).

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinu, sa týkajú konania, následku a okolností spáchania prečinu, ako aj miery zavinenia a pohnútky k činu. V prípadoch dopravných nehôd úvaha o aplikácii uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy najmä vtedy, keď k následku nedošlo priamym stretom motorového vozidla s poškodeným, prípadne kde sa na vzniku následku spolupodieľalo aj nesprávne správanie poškodeného. V posudzovanom prípade však došlo k najzávažnejšiemu možnému následku, a to k smrti poškodenej. Najvyšší súd konštatuje, že aj napriek zohľadneniu všetkých okolností prípadu nemožno pri takomto následku hovoriť o nepatrnej závažnosti činu v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona, a preto uzatvára, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre aplikáciu materiálneho korektívu.

Na základe vyššie prijatého záveru o naplnení všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu je pre dovolací súd v zmysle uvedeného kľúčovým skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený C. W. spáchal trestný čin tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu. Tam opísanému skutkovému stavu plne zodpovedá aj právny záver vyjadrený v posúdení konania obvineného ako prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaných ustanovení odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Preto, rešpektujúc zákaz skúmania a menenia zisteného skutku vyplývajúci z § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku, najvyšší súd uzatvára, že námietky obvineného a s tým súvisiaca argumentácia nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani žiadny iný).

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v trestnej veci obvineného nemožno konštatovať naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.